

Bruxelles, 4. lipnja 2026.
(OR. en)

9974/26

CORDROGUE 72
SAN 373
COSI 90
RELEX 756
UD 164
EUROPOL
EUDA

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 4. lipnja 2026.

Za: Delegacije

Predmet: Zaključci o zajedničkoj operacionalizaciji Strategije EU-a u području droga

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o zajedničkoj operacionalizaciji Strategije EU-a u području droga, koje je Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) odobrilo na 4179. sastanku održanom 4. lipnja 2026.

Zaključci Vijeća o zajedničkoj operacionalizaciji Strategije EU-a u području droga

Kao odgovor na sve veće zdravstvene, sigurnosne i društvene izazove koje predstavljaju uporaba droga, štetne posljedice povezane s drogama i trgovina drogom, Vijeće je podržalo Strategiju EU-a u području droga¹, uzimajući u obzir elemente istaknute u zaključcima Vijeća odobrenima u ožujku 2026. Na temelju dokaza u Strategiji se primjenjuje pristup koji obuhvaća sve razine vlasti i cijelo društvo. Njome se nastoji uravnotežiti smanjenje ponude, smanjenje potražnje i smanjenje štetnih posljedica, uz istodobno maksimalno povećanje sinergije i promicanje dosljednosti na lokalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a i međunarodnoj razini, uz potpuno poštovanje vrijednosti EU-a, međunarodnog prava i ljudskih prava.

I. Učinkovita politika ovisi o učinkovitoj provedbi

Ovi zaključci Vijeća predstavljaju okvir EU-a za provedbu borbe protiv droga (dalje u tekstu „provedba”). Njime se prioriteti Strategije prenose u konkretne obveze i djelovanja te ih dopunjuju, čime se operacionalizira svih pet stupova: 1. jačanje pripravnosti i odgovora; 2. zaštita javnog zdravlja; 3. poboljšanje sigurnosti i zaštita društva; 4. uklanjanje rizika i štetnih posljedica; i 5. izgradnja snažnih partnerstava.

Provedba će usmjeravati zajednički rad EU-a u nadolazećim godinama. Okvir je osmišljen kako bi se ostvario skupni učinak na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini te na razini EU-a premošćivanjem političke, strateške razine i operativne razine, kao i razine politika te uključivanjem sektora koji obuhvaćaju zdravstvo, izvršavanje zakonodavstva, pravosuđe, obrazovanje, socijalna pitanja, razvojnu suradnju i okoliš, kao i raznih aktera, uključujući civilno društvo, akademsku zajednicu i privatne aktere, s trajnim naglaskom na mjerljivom i stvarnom učinku utemeljenom na dokazima. Vijeće naglašava važnost učinkovite suradnje i koordinacije na temelju Strategije EU-a u području droga i njezine provedbe, unutar institucija i tijela EU-a i među njima, u svim područjima relevantnima za politiku o drogama.

¹ 7066/26 i 15573/25.

Kako bi se osiguralo ispunjenje prioriteta, provedbom bi se, prema potrebi, trebao poticati razvoj novih mjera koje odražavaju nove i buduće potrebe i izazove. To bi trebalo učiniti na praktičan način koji se temelji na dokazima i usmjeren je na rezultate, uz optimalno iskorištavanje postojećih mehanizama, alata i postupaka.

U provedbi će se upotrebljavati tri glavne komponente: – uglavnom u pogledu stupa sigurnosti, 1. Akcijski plan EU-a za suzbijanje trgovine drogom² i prioriteta EMPACT-a u pogledu trgovine drogom, osiguravajući sinergiju među njima, što se može dopuniti daljnjim ciljanim područjima rada; – u pogledu svih stupova, 2. postojeći mehanizmi, alati i postupci koje treba iskoristiti u najvećoj mogućoj mjeri; – i u područjima smanjenja potražnje te smanjenja rizika i štetnih posljedica, 3. inovativni projekti suradnje koje treba razviti kojima se unapređuje suradnja među državama članicama, agencijama EU-a i drugim relevantnim akterima u pitanjima od zajedničkog interesa i uklanjaju nedostaci u provedbi.

Operacionalizacija tih komponenti navedena je u PRILOGU ovim zaključcima Vijeća.

II. Učinkovitost politike ne može se pretpostaviti – ; mora se mjeriti i prema potrebi preispitivati

Napredak provedbe trebalo bi pratiti tijekom vremena, čime se omogućuje preispitivanje na temelju dokaza i, prema potrebi, promjena smjera.

Agencija Europske unije za droge (EUDA) poziva se da svoje postojeće pokazatelje utvrdi u odnosu na ciljeve Strategije i procijeni jesu li možda potrebni dodatni pokazatelji kako bi se pomoglo u praćenju provedbe na razini EU-a i nacionalnoj razini.

² 16353/25.

Praćenje provedbe trebalo bi na najmanju moguću mjeru svesti dodatno opterećenje za države članice boljim korištenjem već prikupljenih podataka, uvažavajući pritom činjenicu da je za učinkovito praćenje potreban dostatan unos podataka država članica.

Uzimajući u obzir informacije, podatke i analize koje su dostavile države članice i ESVD te one koje stavljaju na raspolaganje EUDA, Europol, druge agencije i tijela EU-a, kao i civilno društvo, skupine za strateško promišljanje i akademska zajednica, Komisija bi trebala pratiti provedbu strateškog okvira EU-a u području droga. Bliska suradnja i koordinacija ključne su u tom području s obzirom na isprepletene nadležnosti na razini EU-a i nacionalnoj razini. Kako bi se olakšala koordinacija i omogućili svi potrebni daljnji koraci u vezi s politikama, uključujući praćenje, Komisija, predsjedništvo Vijeća EU-a i Horizontalna radna skupina za droge (HDG), kao pripremno tijelo Vijeća nadležno za politiku o drogama, trebali bi blisko surađivati. HDG će olakšati razmjenu informacija o provedbi strateških prioriteta Strategije na nacionalnoj razini. Kad je riječ o projektima suradnje, to će se učiniti uzimajući u obzir informacije koje su dostavile države članice, agencije i drugi dionici koji sudjeluju u dotičnim projektima. Ažuriranja i rasprave o provedbi Strategije redovito će se uključivati na dnevni red HDG-a, neovisno o takvim razmjenama u drugim pripremnim tijelima Vijeća, prema potrebi.

Preispitivanje provedbe trebalo bi uključiti u sveobuhvatno izvješće o Strategiji EU-a u području droga, koje se očekuje do kraja 2032., te bi trebalo uzeti u obzir uvide iz postupka praćenja i iskustva stečena u provedbi projekata suradnje.

1. Akcijski plan EU-a za suzbijanje trgovine drogom

Vijeće potvrđuje Akcijski plan EU-a za suzbijanje trgovine drogom, uzimajući u obzir elemente navedene u nastavku. Tom se potvrdom ne dovode u pitanje djelovanja ili postupci koji se razvijaju u povezanim područjima, kao ni uloge, odgovornosti i mandati različitih dionika. Njegovom provedbom također se poštuju mandati agencija EU-a i ne prejudiciraju se buduće rasprave o reviziji njihovih mandata. Akcijski plan za suzbijanje trgovine drogom sastavni je dio provedbe. Vijeće prepoznaje njegov snažan naglasak na operativnoj suradnji te kvaliteti i relevantnosti djelovanja utvrđenih u njemu.

U Akcijskom planu navode se ključne mjere potrebne na razini EU-a i nacionalnoj razini u razdoblju od 2026. do 2030. Treba napomenuti da su države članice tijekom preliminarnog razmatranja Akcijskog plana već utvrdile da bi u rješavanju problema trgovine drogom naglasak trebalo staviti, među ostalim, na: jačanje pristupa „slijedi novac”; unapređenje pomorske dimenzije uz pomoć Europskog saveza luka te putem jačanja i širenja operacija Centra za pomorske analize i operacije (Narkotici) (MAOC-N), uz dužno poštovanje njegova mandata i funkcioniranja te uloga i odgovornosti njegovih članova; produbljivanje javno-privatnih partnerstava, posebno s pružateljima poštanskih usluga i usluga dostave paketa; jačanje suradnje s tehnološkim poduzećima kako bi se spriječilo vrbovanje na internetu, posebno maloljetnika, među ostalim s pomoću poboljšanih alata za otkrivanje; te poboljšanje razmjene informacija među tijelima kaznenog progona, uključujući carinska i pravosudna tijela. Dodatnu pozornost trebalo bi posvetiti i novim operativnim izazovima, kao što su zlouporaba brzih plovila i upotreba uronjivih i poluuronjivih plovila, kao i promicanju razmjene najboljih praksi, među ostalim u pogledu rastavljanja postrojenja za nezakonitu proizvodnju droga.

Vijeće prepoznaje da će se Akcijski plan EU-a za suzbijanje trgovine drogom djelomično provesti, među ostalim, putem operativnih djelovanja razvijenih u okviru Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT) te da se mora osigurati uzajamna usklađenost. U tom kontekstu Vijeće poziva Komisiju da u okviru svoje nadležnosti doprinese toj usklađenosti odražavanjem prioriteta, pokretača i voditelja djelovanja EMPACT-a u provedbi Akcijskog plana u najvećoj mogućoj mjeri, istodobno uvažavajući rezultate procjene prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u (EU-SOCTA) koju je razvio Europol kao primarnu osnovu za utvrđivanje operativnih djelovanja. Nadalje, Vijeće potiče Komisiju da pozove relevantne mreže i stručne skupine EU-a koje financira Komisija da u svojim programima rada uzmu u obzir obvezu sudjelovanja (među ostalim kao voditelj ili suvoditelj posebnih djelovanja) u djelovanjima EMPACT-a povezanim s Akcijskim planom, čime bi se ojačao EMPACT i poduprla realizacija njegovih operativnih akcijskih planova.

Vijeće ističe neiscrpnu prirodu Akcijskog plana i posebno naglašava važnost drugih inicijativa povezanih sa sigurnošću koje se poduzimaju na razini država članica ili EU-a. Akcijski plan može se dopuniti daljnjim ciljanim područjima rada kako su ih utvrdili institucije, tijela, agencije i države članice EU-a, uzimajući u obzir daljnji razvoj i procjene kao što su nalazi 11. kruga uzajamnih evaluacija i doprinos Eurojusta pravosudnoj dimenziji. Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti pojačanim i međunarodno koordiniranim kaznenim istragama kako bi se učinkovito oslabio organizirani kriminal povezan s drogom utvrđivanjem kriminalnih hijerarhija, financijskih tokova, logističkih ruta i povezanih kriminalnih organizacija.

Uzimajući u obzir informacije koje su dostavile države članice i ESVD te informacije koje stavljaju na raspolaganje EUDA, Europol, Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) i druge relevantne agencije i tijela EU-a, Komisija bi trebala pratiti provedbu Akcijskog plana za suzbijanje trgovine drogom, uključujući dopunske mjere, uz redovito izvješćivanje Vijeća u okviru Horizontalne radne skupine za droge (HDG). Druga relevantna priprema tijela u Vijeću podupirat će, prema potrebi, provedbu Akcijskog plana, posebno Stalni odbor za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti (COSI), pogotovo kad je riječ o aspektima operativne suradnje povezanim s provedbom prioriteta EMPACT-a u području trgovine drogom, Koordinacijski odbor u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (CATS), Radna skupina za izvršavanje zakonodavstva, Radna skupina za pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima (COPEN) i Radna skupina za carinsku uniju (CUG). Okvir bi trebao biti dovoljno fleksibilan kako bi se njime odražavale buduće potrebe i poticali akteri da daju svoj doprinos ako se to smatra potrebnim.

Kako bi se osigurala koordinirana i kontinuirana potpora provedbi Akcijskog plana za suzbijanje trgovine drogom, uzastopna predsjedništva Vijeća, uz potporu Glavnog tajništva Vijeća, pozivaju se da u suradnji s Komisijom i, prema potrebi, s ESVD-om i dotičnim agencijama EU-a razmotre prioritete iz Akcijskog plana, uzimajući u obzir daljnja ciljana područja rada ili komplementarna djelovanja koja su utvrdile države članice.

2. Korištenje postojećih mehanizama, alata i postupaka

U područjima obuhvaćenima svim stupovima sinergija bi se trebala optimalno iskorištavati s pomoću postojećih mehanizama, alata i postupaka. Institucije EU-a te relevantne agencije i tijela pozivaju se da koordiniraju svoje aktivnosti povezane s provedbom Strategije EU-a u području droga, uz osiguravanje komplementarnosti i u skladu sa svojim mandatima. Ako je to moguće, trebali bi osigurati da su postojeći mehanizmi, alati i postupci u skladu s prioritetima utvrđenima u Strategiji.

Prema potrebi i na temelju prioriteta koje su utvrdila uzastopna predsjedništva Vijeća, druge institucije EU-a te relevantne agencije i tijela poticat će se da redovito izvješćuju HDG o svojim doprinosima provedbi Strategije. Slično tome, države članice potiču se da HDG-u skrenu pozornost na svoj nacionalni razvoj povezan s provedbom Strategije. Komisiju, ESVD, agencije EU-a i države članice potiče se da HDG-u dostave informacije o aktivnostima drugih međunarodnih i regionalnih organizacija ili inicijativa relevantnih za provedbu Strategije.

Time će se HDG-u omogućiti pregled aktivnosti povezanih s provedbom, uključujući, ali ne ograničavajući se na područje zdravstva, pravosudne suradnje, unutarnjih poslova i međunarodne suradnje, kako bi se razumjelo njihovo međudjelovanje i pomoglo u uklanjanju nedostataka, preklapanja ili nedosljednosti koji bi mogli ugroziti učinkovitost ili realizaciju Strategije EU-a u području droga.

3. Projekti suradnje

Projekti suradnje trebali bi biti operativan alat za pristupanje onim područjima Strategije EU-a u području droga koja bi imala koristi od pojačanog angažmana na svim razinama (lokalna i nacionalna razina te razina EU-a), uz postojeće mehanizme, strukture i alate u području smanjenja potražnje te smanjenja rizika i štetnih posljedica. Pristup koji se temelji na projektima odražava potrebu za jačanjem provedbe u tim područjima, čime se olakšava sinergija djelovanja poduzetih na razini EU-a ili na nacionalnoj odnosno lokalnoj razini. Projekti suradnje trebali bi nadopunjavati postojeće mehanizme, strukture i alate. Projekti suradnje stoga su usmjereni na stupove i prioritete Strategije koji nisu obuhvaćeni Akcijskim planom EU-a za suzbijanje trgovine drogom i prioritetima EMPACT-a u području trgovine drogom, a istodobno su prepoznati kao jednako važni za učinkovitu i uravnoteženu provedbu Strategije EU-a u području droga.

Države članice koje se sastaju u okviru HDG-a raspravljat će i postići dogovor o metodologiji i temama za projekte suradnje.

Vođenje države članice i sudjelovanje u projektima suradnje bit će dobrovoljno, čime će se osigurati da provedbeni okvir i dalje odgovara na nacionalne potrebe i nove izazove. Agencije EU-a, posebno EUDA, također se pozivaju da, prema potrebi, doprinesu projektima suradnje. Osim toga, prema potrebi, trebalo bi olakšati sudjelovanje drugih aktera, kao što su akademska zajednica, laboratoriji i drugi specijalizirani subjekti, međunarodne ili regionalne organizacije i civilno društvo.

Sudionici bi, uz pomoć EUDA-e, trebali pratiti provedbu projekata suradnje u granicama dostupnih resursa EUDA-e. Predsjedništvo Vijeća koje predsjedava HDG-om, uz potporu Glavnog tajništva Vijeća, pružit će pregled projekata i njihova napretka. Države članice sudionice trebale bi u okviru razvoja svakog projekta suradnje, uz potporu EUDA-e, raditi na osnovnoj procjeni koja se odnosi na provedbu i razvoj pokazatelja uspješnosti, prema potrebi.

Do danas, a prije pokretanja pilot-faze, država članica, konkretno Francuska, već je predložila inicijativu za projekt suradnje za poticanje europskih istraživanja o poremećajima povezanim s uporabom psihostimulansa³.

Države članice sudionice mogu podupirati provedbu projekata suradnje nacionalnim financiranjem te, ako je to moguće i primjereno, eventualno u kombinaciji s izvorima financiranja EU-a kao što su programi „EU za zdravlje”, ESF+ i Obzor Europa, ako je to primjenjivo i u skladu sa širim prioritetima EU-a. Ne dovodeći u pitanje pregovore o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO), s obzirom na to da provedba projekata suradnje traje i nakon 2028., mogućnosti financiranja mogle bi se istražiti u okviru sljedećeg VFO-a. Vijeće poziva Komisiju da državama članicama koje sudjeluju u projektima suradnje pruži tehničku pomoć u pristupu relevantnim izvorima financiranja EU-a, ako je to moguće i relevantno.

³ Cilj je inicijative razmijeniti postojeća znanja i studije koje su u tijeku u području liječenja poremećaja povezanih s uporabom psihostimulansa; raspravljati o tome kako udružiti resurse, o mogućnostima razvoja velikih kohorti, usklađivanju protokola i prikupljanju usporedivih i kumulativnih podataka; te istražiti kontakte s farmaceutskom industrijom kako bi se ubrzali razvoj i evaluacija učinkovitih terapija.

EUDA može pružiti potporu projektima suradnje, posebno u područjima znanstvene analize, metodološkog razvoja, praćenja i širenja rezultata, ako je to u skladu s njezinim mandatom, programiranjem i dostupnim resursima. Relevantne delegacije EU-a bit će propisno uključene u projekte koji uključuju aktivnosti izvan EU-a ili u suradnji s trećim zemljama.

Pilot-faza projekata suradnje započinje u drugoj polovini 2026. na razdoblje od 18 mjeseci. Nastavak i daljnji razvoj pristupa koji se temelji na projektima ovisi o procjeni njegove dodane vrijednosti koju provode države članice koje se sastaju u okviru HDG-a.